Fintables

Finansal Piyasaların Ortak Dili: MSCI Nedir, Neden Önemlidir?

30.10.2026

MSCI gibi endeksler hangi ihtiyaçtan ortaya çıktı?

1970'lerden itibaren farklı ürünlerin gelişmesiyle birlikte, yatırımcılar artık sadece lokal borsaları değil, farklı ülkelerdeki hisse senedi piyasalarını da takip etmeye başladı. Ancak bir sorun vardı. Her ülkenin kendi hesaplama yöntemi, veri sağlayıcısı ve endeks standardı vardı. MSCI - o dönem Capital International- 1969 yılında ilk kez ülke bazlı performans endeksleri geliştirdi ve yatırımcıların farklı ülkelerdeki portföyleri tek bir ölçütle kıyaslamasına olanak tanıdı. Kurumsal yatırımcılar için, yüzlerce şirketin olduğu pazarlarda hangi hisselerin yatırım yapılabilir olduğunu seçmek zorlu bir görevdi. MSCI endeksleri, belirli kriterlere göre oluşturulan bir "yatırım yapılabilir ekosistem' tanımlayarak bu sorunu çözdü.

MSCI nedir, nasıl ağırlıklandırılır?

MSCI endekslerini, belirli piyasaların performansını temsil etmek üzere tasarlanmış, serbest dolaşımdaki piyasa değerine göre ağırlıklandırılan hisse sepetleri gibi düşünebilirsiniz. Endekslere dahil olma ve endeksten çıkarılma belirli kriterlere dayanıyor. Temel ölçütler arasında şirketin serbest dolaşımdaki piyasa değeri (free float piyasa değeri) ve likiditesi (işlem hacmi gibi) bulunur. MSCI, her ülke için büyük ve orta ölçekli şirketlerden oluşan standart endeksleri oluştururken piyasanın yaklaşık %85'ini kapsayacak şekilde bir eşik belirler. Örneğin MSCI Turkey Index, Türkiye hisse senedi evreninin yaklaşık %85'ini kapsayacak büyük ve orta ölçekli şirketleri içerir.

Endekse nasıl dahil olunur? Endeksten bir şirket nasıl çıkarılır?

Endeks gözden geçirmelerinde MSCI, yeni eklenecek şirketlerin bu eşik değerin üzerinde olmasını, mevcut şirketlerin ise belirli tampon kuralları dahilinde yeterli büyüklükte kalmasını şart koşar. MSCI, mevcut endeks bileşenleri için genellikle '2/3 kuralı' denilen tampon uygular. Bir şirket, endeksten çıkarılmaması için gereken minimum piyasa değeri eşiğinin yaklaşık üçte ikisine (≈%66) denk gelen değerin altına düşmemelidir. Örneğin, yeni dahil olma eşiği 150 milyon USD serbest dolaşım piyasa değeri ise, mevcut bir hisse senedinin endekste kalabilmesi için piyasa değerinin en az yaklaşık 50 milyon USD düzeyinde olması gerekir.

MSCI Turkey hangi şirketler var?

MSCI Turkey Index, Türkiye piyasasının büyük ve orta ölçekli şirketlerini kapsar ve toplamda piyasanın yaklaşık %85'ini temsil eder. 2025 sonu itibarıyla MSCI Turkey Index'te 12 şirket bulunmakta olup, bu şirketlerin toplam endeks değeri ~42,7 milyar USD düzeyinde. Endeksin en büyük şirketleri arasında savunma, perakende, bankacılık, enerji ve havacılık sektörlerinden firmalar yer almakta ve her birinin ağırlığı şirketin serbest dolaşımdaki piyasa değeri ile orantılı şekilde belirlenmektedir (Aselsan. %17, BIMSA: %13 vb.)

MSCI'nın yabancı yatırımcılar için neden önemlidir?

MSCI Türkiye Endeksi'nin önemi, özellikle yabancı yatırımcılar ve büyük fonlar için bir gösterge ve kıstas (benchmark) olmasından gelir. Bir ülkenin MSCI endeksinde yer alması, o ülke piyasasının uluslararası yatırım topluluğu tarafından takip edildiğini gösterir. MSCI EM endeksi 24 ülkeyi kapsayan, 1200'den fazla bileşeni olan geniş bir endekstir. Türkiye bu endeks içinde küçük bir ağırlığa sahip. Özellikle son yıllarda Çin ve Hindistan gibi büyük ekonomilerin MSCI EM içindeki payı yükselirken Türkiye'nin ağırlığı göreceli olarak azaldı. Sebepleri başka bir yazının konusu.

MSCI'yı fonlar mı takip ediyor?

Evet. MSCI Türkiye endeksleri, yurtdışından Türkiye'ye yatırım yapan fonlar için bir barometre işlevi görür. Özellikle MSCI EM Endeksi'ne dahil olma, Türkiye piyasasına global fonlardan pay ayırılması anlamına gelir. MSCI EM endeksini baz alan yaklaşık 1.4 trilyon USD tutarında varlık, çeşitli fonlar tarafından yönetiliyor. Bu nedenle Türkiye endeksinde yapılan ekleme/çıkarma gibi değişiklikler, yabancı yatırımcı akımları üzerinde doğrudan etki yapıyor. Örneğin, bir Türk şirketinin MSCI endeksine yeni dahil edilmesi, endeksi takip eden pasif fonlar tarafından bu hisseye ciddi tutarda flow gelmesine yol açar.

Ağırlıkların matematiği nasıl?

MSCI endekslerini takip eden fonlar, genelde BYF diye bildiğimiz ETF (Exchange Traded Fund) veya endeks fonları şeklinde karşımıza çıkıyor. Bu fonlar, ilgili MSCI endeksinin birebir aynısını portföylerinde tutarak endeks getirisini yatırımcılara sunmayı amaçlar. Örneğin, MSCI Turkey Index'ini takip eden başlıca fonlar arasında iShares MSCI Turkey UCITS ETF (ITKY) ve Amundi MSCI Turkey UCITS ETF (TUR) bulunmaktadır. Bu fonlar, MSCI Türkiye endeksindeki 12 hisseyi aynı ağırlık oranlarıyla portföylerinde barındırır.

MSCI Turkey'i doğrudan takip eden ETF'ler

ETF	AUM	Expense Ratio	Borsa
iShares MSCI Turkey ETF (TUR)	~$201 milyon	%0.59	NASDAQ
iShares MSCI Turkey UCITS ETF	~€115 milyon	%0.74	Londra
HSBC MSCI Turkey UCITS ETF	~$50-70 milyon	-	Londra

Geniş EM fonlarının Türkiye Maruziyetleri (Exposure)

Fon	Toplam AUM	Türkiye Ağırlığı	Türkiye Exposure
iShares Core MSCI EM (IEMG)	$125.95 milyar	~%0.5	~$630 milyon
Vanguard FTSE EM (VWO)	$108.47 milyar	~%0.5	~$542 milyon
iShares MSCI EM (EEM)	~$18 milyar	~%0.6	~$108 milyon

Gözden geçirme takvimi nasıl oluyor?

MSCI endeksleri için düzenli gözden geçirme takvimi önceden belirleniyor. 2023 yılında MSCI, endeks gözden geçirmesini daha dinamik hale getirerek yılda dört defa kapsamlı inceleme yapma sistemine geçti. (Şubat, Mayıs, Ağustos ve Kasım aylarında) MSCI, her düzenli endeks incelemesinin duyuru tarihlerini ve uygulanma tarihlerini yatırımcılara önceden bildirir. 2026 için takvimi için sitesine gidebilirsiniz. İlk gözden geçirme şubatta.

Aracı kurumlar bir rapor yayımlıyor, o nedir?

MSCI endekslerini takip eden büyük yatırım bankaları ve aracı kurumlar önceden tahminler yayımlayarak hangi hisselerin girip çıkabileceğine dair öngörüler sunarlar. Fakat en nihai ve bağlayıcı bilgi her zaman MSCI'nın resmi

açıklamasıdır. Örneğin son çıkan HSBC raporuna göre Kiler Holding'in hissesinin MSCI Standard Endeksi'ne dahil edilmesinin beklendiğine dair rapor paylaşıldı. Buna ek olarak kritik eşikte olan şirketler paylaşıldı. X hissesi şu kadar fiyat düşüşünde endeksten çıkarılabilir şeklinde. Bu tip kurum raporlarından da süreç takip edilebiliyor. Buna göre nereye nasıl bir giriş olabilir o beklenti oluşturuluyor.

Bu raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum, istatistiki şekil ve bilgiler hazırlandığı tarih itibari ile mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Fintables Bilişim Teknolojileri A.Ş. tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Sunulan bilgilerin doğruluğu ve bunların yatırım kararlarına uygunluğu tarafımızca garanti edilmemektedir. Bu bilgiler belli bir getirinin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir. Alım satım kararını destekleyebilecek yeterli bilgiler burada bulunmayabilir. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu nedenle bu sayfalarda yer alan bilgilerdeki hatalardan, eksikliklerden ya da bu bilgilere dayanılarak yapılan işlemlerden, yorum ve bilgilerin kullanılmasından doğacak her türlü maddi/manevi zararlardan ve her ne şekilde olursa olsun üçüncü kişilerin uğrayabileceği her türlü doğrudan ve/veya dolaylı zararlardan dolayı Fintables Bilişim Teknolojileri A.Ş. ile bağlı kuruluşları, çalışanları, yöneticileri ve ortakları sorumlu tutulamaz. Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir.